

Byla T-144/02

**Richard J. Eagle ir kt.
prieš
Europos Bendrijų Komisiją**

„Bendrosios įmonės JET įdarbintas personalas — Vienodas požiūris — Laikinojo tarnautojo statuso netaikymas — EAEB 152 straipsnis — Protingas terminas — Patirta materialinė žala“

2004 m. spalio 5 d. Pirmosios instancijos teismo (pirmoji kolegija) sprendimas II - 3386

Sprendimo santrauka

- 1. Pareigūnai — Ieškinys — Teisė pareikšti ieškinį — Asmenys, prašantys atlyginti žalą, patirtą dėl to, kad buvo įdarbinti EAEB bendrosios įmonės, netaikant Kitų tarnautojų įdarbinimo sąlygų
(EAEB sutarties 152 straipsnis)*

2. *Pareigūnai — Ieškinys — Terminai — Asmenys, prašantys atlyginti žalą, patirtą dėl to, kad buvo įdarbinti EAEB bendrosios įmonės, netaikant Kitų tarnautojų įdarbinimo sąlygų — Protingo termino laikymasis — Termino pradžia ir trukmė*
(Teisingumo Teismo statuto 46 straipsnis; Pareigūnų tarnybos nuostatų 90 straipsnis)
3. *Pareigūnai — Laikinieji tarnautojai — Priėmimas į darbą — EAEB bendrosios įmonės „Joint European Torus“ (JET) įdarbintas personalas — Institucijų diskrecija — Ribos*
(Tarybos sprendimas 78/471)
4. *Pareigūnai — Deliktinė institucijų atsakomybė — Sąlygos — Neteisėtumas — Žala — Priezastinis ryšys — Sąvoka — Taikymas ginčams viešosios tarnybos srityje — Kriterijai*

1. Ieškinį, kurį pareiškė asmenys, dirbę remiantis EAEB sutarties nuostatomis įsteigtoje bendrojoje įmonėje *Joint European Torus* (JET) pagal jos su trečiosiomis įmonėmis sudarytas sutartis dėl aprūpinimo personalu, prašydami atlyginti žalą, patirtą dėl to, kad priešingai, nei reikalavo JET įstatai, jie nebuvo priimti į darbą laikiniais darbuotojais taikant Kitų Europos Bendrijų tarnautojų įdarbinimo sąlygas, reikia vertinti kaip ginčą tarp Bendrijos ir jos tarnautojų.

tokių ginčų samprata galėtų sukelti teisinį nesaugumą galimiems ieškovams, nes jie nežinotų, kuris procesas yra tinkamas, arba jiems būtų suteiktas dirbtinis pasirinkimas. Galiausiai, trečia, byloje dalyvaujančios institucijos neginčijo ieškovo pasirinktos procedūros, numatytos Pareigūnų tarnybos nuostatų 90 ir 91 straipsniuose, ir pripažino, kad ginčo ir nusižengimo, dėl kurio joms priekaištaujama, pagrindai įtvirtinti Nuostatuose.

(žr. 39, 42–43, 47 punktus)

Pirma, dėl šio ieškinio kyla su Nuostatuose įtvirtintomis teisėmis susijusios teisinės problemos, kai ieškinį pareiškęs asmuo reikalauja suteikti pareigūno arba tarnautojo statusą. Antra, ginčo tarp Bendrijos ir jos tarnautojų sąvoka teismo praktikoje aiškinama plačiai, o per siaura

2. Pareigūnų tarnybos nuostatų 90 straipsnio 1 dalis nenustato termino pateikti

prašymą. Vis dėlto laikytis protingo termino reikalaujama visais atvejais, kai teisinio tikrumo ar teisėtų lūkesčių principai sudaro kliūtis Bendrijos institucijoms ir fiziniams ar juridiniams asmenims veikti neatsižvelgiant į jokių terminus ir taip galint sukelti pavojų esamos teisinės padėties stabilumui. Ieškiniuose dėl atsakomybės, dėl kurių Bendrija galėtų patirti finansinę naštą, protingo termino laikymasis pateikiant prašymus atlyginti žalą taip pat paremtas būtinybe apsaugoti viešuosius finansus, kuri ieškinių dėl deliktinės atsakomybės atveju išreiškiamą nustatant penkerių metų senaties terminą, įtvirtintą Teisingumo Teismo statuto 46 straipsnyje.

tojai taikant Kitų Europos Bendrijų tarnautojų įdarbinimo sąlygas, reikia pripažinti, palyginti su minėtu 46 straipsniu, kad suinteresuotieji asmenys, nuo tada, kai jie manė esantys neteisėto diskriminacinio elgesio objektas, privalejo per protingą terminą, kuris neturėtų viršyti penkerių metų, skaičiuojant nuo to momento, kai sužinojo apie skundžiamą padėtį, kreiptis su prašymu į Bendrijos instituciją, kad būtų imtasi priemonių šiai padėčiai pataisyti ir panaikinti.

Siekiant nustatyti šį momentą, reikia, turint minty nenuolatinį suinteresuotųjų asmenų darbą, atsižvelgti į kiekvienos metinės sutarties, pirminės arba atnaujintos, sudarymą.

Termino pagrįstumą reikia vertinti pagal kiekvienos bylos aplinkybes, ir ypač pagal bylos svarbą suinteresuotajam asmeniui, bylos sudėtingumą ir joje dalyvaujančių šalių elgesį.

(žr. 56–57, 66, 68, 71, 80, 82 punktus)

Dėl asmenų, dirbusių bendrojoje įmonėje *Joint European Torus* (JET), pagal jos su trečiosiomis įmonėmis sudarytas sutartis dėl aprūpinimo personalu pateikto prašymo atlyginti žalą dėl to, kad jie turėjo būti įdarbinti laikiniais darbuo-

3. Bendrijos institucijos turi didelę diskrekciją pasirinkti priemones, tinkamiausias patenkinti jų personalo poreikį, ypač įdarbinant laikinuosius tarnautojus. Tai

ypač būdinga bendrųjų įmonių organizavimui ir veikimui.

įstatų nuostatų taikymo. Iš tikrųjų sutartimis Bendrijos institucijoms suteiktos funkcijos negali būti patikėtos išorės įmonėms, bet jas privalo atlikti personalas, kuriam taikomi įstatai.

(žr. 113–115 punktus)

Tai, kad bendrosios įmonės *Joint European Torus (JET)* įstatai numatė „kito personalo“ įdarbinimą pagal laikinųjų tarnautojų sutartis, neįpareigojo Komisijos jų įdarbinti šiuo būdu, jei tai neatitiko projekto grupės poreikių. Bendrosios įmonės vadovybė turėjo visišką veikimo laisvę nustatyti, kokią projekto grupės dalį turėtų sudaryti kiekvienos iš įstatų 8.1 straipsnyje paminėtų dviejų kategorijų personalas (personalas, kuriuo aprūpino bendrosios įmonės nariai ir kitas personalas), ir įrašyti savo pasirinkimą į etatų sąrašą, pateikiamą metiniame biudžete. Ji taip pat galėjo kreiptis į įdarbinimo ir paslaugų teikimo įmones, kad būtų atliktos įvairios užduotys, būtinos bendrosios įmonės veikimui, kurios nebuvo numatytos pagal sutartis ir kurias projekto grupė turėjo atlikti vadovaujama projekto direktoriaus.

4. Dėl Bendrijos deliktinės atsakomybės, ypač bylose dėl Bendrijos ir jos tarnautojų santykių, teisė į žalos atlyginimą Bendrijos teisė pripažįsta tik esant trims sąlygoms, t. y. Bendrijos institucijų neteisėtam elgesiui, realiai žalai ir priežastiniam ryšiui tarp elgesio ir nurodytos žalos.

Tam, kad būtų patvirtintas priežastinis ryšys, iš esmės būtina įrodyti tiesioginį ir tikrą atitinkamos Bendrijos institucijos padarytos klaidos ir nurodytos žalos priežastinį ryšį.

Tačiau JET vadovybė negalėjo sudaryti tokių sutarčių su įdarbinimo ar paslaugų teikimo įmonėmis, siekdama išvengti

Tačiau kylančiuose pagal Nuostatus ginčuose priežastinio ryšio tikrumo laipsnis

pasiekiamas, kai nebūtinai dėl Bendrijos institucijos neteisėto elgesio suinteresuotasis asmuo neteko darbo, nes jis niekada negalėtų įrodyti, kad turėjo tokią teisę, o tik realią galimybę būti įdarbintam pareigūnu ar tarnautoju, ir dėl to patyrė materialinę žalą, prarasdamas pajamas. Kadangi konkrečiu atveju atrodytų labai tikėtina, kad jeigu būtų laikomasi teisės aktų, Bendrijos institucija būtų įdarbinusi tarnautoją, teorinis netikrumas dėl teisingai vykdomos pro-

cedūros rezultato nedarytų kliūčių realios materialios žalos atlyginimui, kurią patirtų suinteresuotasis asmuo dėl to, kad iš jo būtų atimta teisė dalyvauti atrankoje į darbo vietą, patenkančią į Nuostatų taikymo sritį, kurią gauti jis turėtų visas galimybes.

(žr. 99, 148–149 punktus)